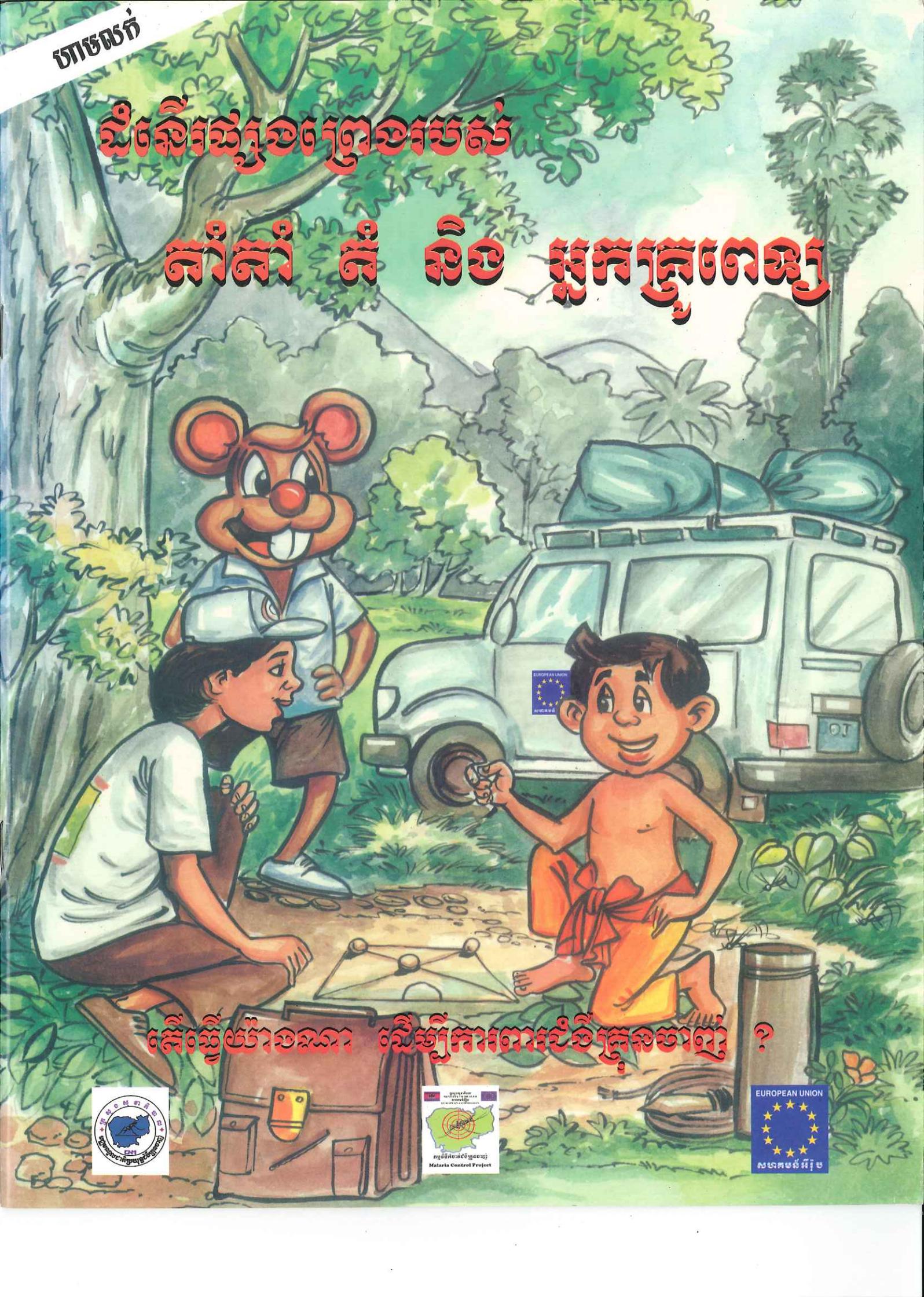

ហាមឈប់

ដំណើរដំបូងព្រៃឆ្មារបស់

តាំតាំ តី និង អ្នកគ្រូពេទ្យ

តើគ្លីយ៉ាខណា ដើម្បីការពារជីវិតគ្រួសារយើង ?

អារម្ភកថា

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជំងឺគ្រុនចាញ់នៅតែជាបញ្ហាចម្បងនៅក្នុងសុខាភិបាលសាធារណៈ ។ ក្នុងមួយឆ្នាំប្រជាពលរដ្ឋ ប្រមាណ ១៥០០០០ នាក់ កើតជំងឺគ្រុនចាញ់ ក្នុងនោះមានកុមារប្រមាណ ៣០០០០ នាក់ ។ ក្រសួងសុខាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងទ្រទ្រង់ដោយកម្មវិធីកំចាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់កម្ពុជា-សហគមន៍អឺរ៉ុប បានផ្តើមផលិតរូបភាពត្រួតកំប្លែង ងាយយល់ សំរាប់សហគមន៍កម្ពុជាដែលកំពុងប្រឈមមុខ ។

តាមរយៈរឿងដំណើរជំងឺព្រេងរបស់ **តាំតាំ តំ និង អ្នកគ្រូពេទ្យ** ប្រិយមិត្តអ្នកអាននឹងទទួលបាននូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដែលទាក់ទងទៅនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានូវរាល់ទិដ្ឋភាពចាប់ពីវិធានការណ៍ការពារ រហូតដល់វិធីព្យាបាលជំងឺគ្រុនចាញ់ ។

ទស្សនាវដ្តីរូបភាពដែលបោះពុម្ពចំនួន ៣០០០០ ក្បាល នឹងត្រូវចែកចាយនៅក្នុងប្រទេសដោយឥតគិតថ្លៃ ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយបណ្តាអង្គការនានា ដែលចូលរួមពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ ។

យើងសង្ឃឹមថា មិត្តអ្នកអានកំសាន្តសប្បាយជាមួយរឿងនិទាននេះ និងសូមជូនពរអោយមានសុខភាពល្អ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០១

សាស្ត្រាចារ្យ **អេង ហួត**
អគ្គនាយកបច្ចេកទេសសុខាភិបាល
ក្រសួងសុខាភិបាល

PREFACE

Malaria in Cambodia is one of the most important diseases and is considered by the Ministry of Health of Cambodia as a National priority.

More than 150,000 people are affected every year and 30,000 of them are children. The Ministry of Health of Cambodia and the National Malaria Centre with the support of the European Commission Malaria Control Project took the initiative to produce an easy and understandable cartoon for the Cambodian community concerned.

Through the story of 'Tam Tam, Tom and Nakkroupette' the reader will find all the necessary information concerning Malaria in Cambodia from prevention to curative aspects.

30,000 copies of this magazine will be distributed free of charge all over the country with the collaboration of various organizations involved in the fight against Malaria.

We hope you enjoy the story and wish you the best of health.

Prof. Eng Huot
General Director for Health
Ministry of Health

សំឡូត គឺជាស្រុកមួយដាច់ស្រយាលស្ថិតនៅ
ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។ ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងស្រុកនេះ
ប្រឈមមុខនឹងឧបសគ្គជាច្រើន ដូចជាមីនកប់ក្នុងដី
ផ្លូវថ្នល់មិនល្អ និងបញ្ហាសុខភាព ។

អ្នកភូមិនៅតំបន់នោះ ភាគច្រើនជាអ្នកធ្វើស្រែ
ចំការ កាប់អុស និងរករលី ។ ពួកគេទទួលរងជំងឺ
ឆ្លងយ៉ាងខ្លាំង ជាពិសេសជំងឺគ្រុនចាញ់ ។

តាំតាំ និងអ្នកគ្រូពេទ្យបានធ្វើដំនើរមកកាន់ស្រុកសំឡូតដោយរថយន្ត ។

មកដល់ភូមិមួយ ... តាំតាំ និងអ្នកគ្រូពេទ្យចុះពីលើរថយន្ត ។

យ៉ាងម៉េចដែរ ការធ្វើដំនើរនេះ តាំតាំ ?

មានអីបង ... ប៉ុន្តែខ្ញុំដូចជាចុកខ្នងចុកចង្កេះដល់ហើយ ព្រោះផ្លូវលាក់ពេក !

ឯងធ្លាប់មកលេងស្រុកសំឡូតនេះដែរ រឺទេ ?

នេះជាលើកទីមួយហើយ ។

អៀសំលាញ់ ! ឯងដឹកគោទៅណាហ្នឹង ?

ខ្ញុំដឹកគោទៅអោយស៊ីស្លៅនៅខាងមុខនេះ ។

កុំអាលស្រែកយើងរាប់អានមិត្តយើងសិន !

ខ្ញុំឈ្មោះតាំតាំ តើឯងឈ្មោះអ្វីដែរ ?

ខ្ញុំឈ្មោះតី ... ចុះបងស្រីខាងនោះឈ្មោះអីហើយមកពីណាដែរ ?

ខ្ញុំឈ្មោះទេវី ... ខ្ញុំជាគ្រូពេទ្យ ... យើងទាំងពីរមកពីទីក្រុងភ្នំពេញ ។

តិលែងគោអោយស៊ីស្លៅរួចជជែកគ្នាលេង ...

តិសំលាញ់ ! តើប្រជាជនក្នុងភូមិនេះ រកស៊ីអ្វីដែរ ?

ភាគច្រើនធ្វើស្រែចំការ ...

... ពេលទំនេរកាប់អុសនិងរករលីនៅក្នុងព្រៃ ។

អ៊ីចឹង អ្នកភូមិធ្លាប់ឈឺដែរ រឺទេ ?

ធ្លាប់ ... នៅភូមិក៏ឈឺមកព្រៃក៏ឈឺ ។

ចុះពួកគាត់ធ្លាប់ឈឺអីទៅ ?

ភាគច្រើន ច្រើនគ្រុនក្តៅ គ្រុនអ្នកតា ...

ចុះជីគ្រុននេះ ធ្វើទុក្ខយ៉ាងម៉េច ?

អ្នកទាំងពីរសួរខ្ញុំច្រើនពេកហើយ ! ... ខ្ញុំមិនចង់ស្តាប់ទេ ! ឥលូវយើងភ្នាល់គ្នា លេងខ្លាចាក់អណ្តូងវិញ ។ បើខ្ញុំចាញ់ ខ្ញុំព្រមស្តាប់ឯងទៀត ...

តោះ ! លេងក៏លេង!

ហ្វាស្យាហ្វា! តាំតាំ ចាញ់ខ្ញុំហើយ!

ចាញ់ក៏ចាញ់!

ពួកខ្ញុំសុំលេងម្តងទៀត ។ យល់ព្រមប៉ុន្មានក៏មិនខ្លាចដែរ!

ម្តងនេះ ឯងចាញ់ហើយ !

ចុះជីគ្រុននេះ យ៉ាងម៉េច ?

បាន យល់ព្រម ឯងសួរទៀតចុះ !

ខ្ញុំលឺគេថា គ្រុននេះ បណ្តាលមកពីចាញ់ ទឹកចាញ់ដី ខុសអ្នកតា នៅពេលដែលពួកគេ ចូលទៅក្នុងព្រៃ ។

តាមទំលាប់ នៅពេលឈឺ អ្នកភូមិច្រើនធ្វើអី ?

គេតែងតែទៅបន់ស្រន់អ្នកតា រឺទៅរកថ្នាំតាចាន់គ្រូបុរាណ

ចុមយក្ស ! នឹកដើមអ្នកតា ស្តីមកខាំភ្លាម !

ស្តីខាំតំ ?

ទេ មិនដឹងជាសត្វអីទេ ! បង ! នៅលើអាវយឹតបង ម្តេចមានរូបស្រីជេកក្នុងមុងអ៊ីចឹង ?

គឺដើម្បីការពារ ជីគីគ្រុនចាញ់ហ្នឹងណា !

ស្តីទៅបង ជីគីគ្រុនចាញ់ ?

តាំតាំ និងអ្នកគ្រូពេទ្យបកដល់ផ្ទះ

ជំងឺគ្រុនចាញ់ ជាជំងឺកើតមានយូរណាស់មកហើយ ។
ជំងឺនេះបង្កឡើងដោយមូសដែកគោលញីខាំ ។

មិនជឿទេ បងភូត
ខ្ញុំ ... មូសតូច
តែមួយហ្នឹង !

ពិតមែនណាស់! ព្រោះជំងឺគ្រុនចាញ់បង្ក
ឡើងដោយមូសដែកគោលញីនេះឯង!

កាំបិត ឮថៅ អង្ករ
បាន ផ្លាង ...

មិនដែលទេ ព្រោះពេលយប់
ខ្ញុំដេកក្បែរភ្នំភ្លើង ។

ពេលទៅព្រៃ តើយកអ្វីខ្លះ
ទៅជាមួយ ?

អត់យកម្តងទៅ
ជាមួយទេ ?

ចុះមូសធ្លាប់ខាំឯង
រឺទេ ?

ធ្លាប់ខាំដែរ ... អ៊ីចឹងឯងធ្លាប់
ឈឺ រឺទេ ?

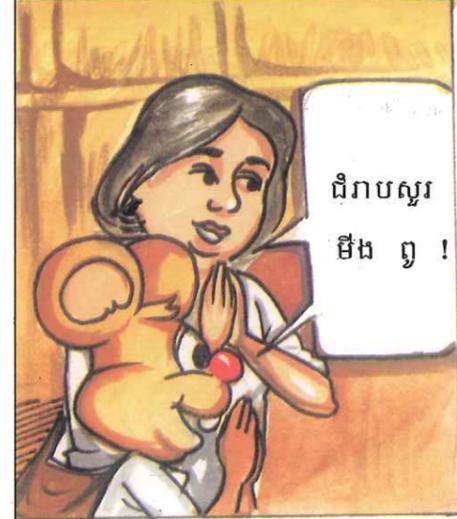
ធ្លាប់ ... ប៉ុន្តែពុកអោយផឹកថ្នាំតាចាន់ផង និងថ្នាំពេទ្យផង ហើយម៉ែ
ទៅបន់អ្នកតាក់បាត់ទៅ ... ល្ងាចហើយ ទៅដល់ផ្ទះខ្ញុំ ចាំជំងឺកក្តាទៀត!

អ៊ីចឹងក៏បាន ...

អ្នកទាំងបីមកដល់ផ្ទះ ....

នោះផ្ទះខ្ញុំ ...
ហើយនោះម៉ែខ្ញុំអង្គុយលើគ្រែ ។

ជីវាបសូរ
មីង ឮ !

លើកដៃថ្វាយព្រះក្លាយា! ម៉ែ ពុក នេះតាំតាំ
មិត្តខ្ញុំ និងបងស្រី
ខាងនេះ ជាគ្រូពេទ្យ ។

ចុះក្លាយទាំងពីរ
មកពីណាដែរ ?

បាទឮ! ក្លាយទាំងពីរ
មកពីភ្នំពេញ ។

មកអង្គុយលេងសិន!

តើនៅភូមិនេះ
សំបូរមូសទេ ឮ ?

សំបូរណាស់ !
ជាពិសេសពេលចូលព្រៃ ។

តើឯងធ្លាប់ឈឺទេ ?

ធ្លាប់ក្តៅរងា ឈឺក្បាលដែរ !

អ៊ីចឹងកាលនោះ ឯងធ្លាប់ ធ្វើយ៉ាងម៉េចដែរ ?

ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ប៉ុន្តែម៉ែបន់ស្រន់ ហើយខ្ញុំផឹកថ្នាំបុរាណបន្តិចបន្តួច ក៏ជាទៅ ...

តំដឹងទេ ! ជំងឺគ្រុនចាញ់ កើតឡើងដោយសារ មូសដែកគោលញីខាំ ។

ទេ ! មូសមិនដែល ខាំខ្ញុំផង ភ្នាក់ពីដេកឡើង ឃើញកន្ទួលតែម្តង !

តាមពិតមូសនេះបានខាំឯងហើយ ព្រោះ មូសនេះមិនបញ្ចេញសំលេងទេ ហើយខាំក៏មិនឈឺដែរ ។

អ៊ីចឹងមូសនេះ ខាំមិនឈឺទេ ?

ពិតមែនហើយ !

មកក្លាយនាំគ្នាញាំបាយ !

អ្នកមើងធ្វើម្ហូប ឆ្ងាញ់ណាស់ !

អរគុណហើយក្លាយ នាំគ្នាញាំអោយ បានច្រើនទៅ !

អ្នកទាំងអស់នាំគ្នាញាំបាយ ...

ក្លាយមកលេង រឹមកធ្វើការ ?

ចាស ! មកធ្វើការផង ដើរលេងផង ។

យប់នេះក្លាយសំរាកនៅឯណា ?

យប់នេះគាត់សំរាកផ្ទះយើង ព្រោះគាត់ ចង់ចូលព្រៃជាមួយពុកដែរថ្ងៃស្អែក ។

តើខ្ញុំទាំងពីរនាក់ អាចទៅជាមួយពូបានទេ ?

បានទេ ?

មានអី បើក្លាយ ចង់ទៅ ...

ពេលចូលព្រៃ ក្លាយមុន ទៅទេ ?

មិនដែលយកទៅទេ ទុកនៅតែផ្ទះ ។

ពូគួរយកវាទៅ ព្រោះអាចការពារ មិនអោយមូស ខាំយើងបាន ។

ចុះបើមូសខាំ អាចអោយកើតជំងឺអី ?

កើតជំងឺគ្រុនចាញ់ណាម៉ឹង !

តាំតាំ និងអ្នកគ្រូពេទ្យនៅក្នុងព្រៃ

ចុះជីគ្រុនចាញ់ជាជីដីអី ?

ជីដីនេះ ជាជីដីឆ្មងតាមរយៈ មូសដែកគោលញី ខាំពីអ្នកឈឺ ទៅចំលងអ្នកជា ។

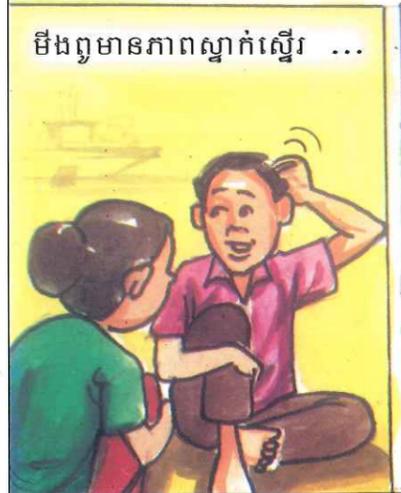

មិនពិតទេដឹង ? គឺមកពីខុសមាត់ ខុសកជាមួយអ្នកតា ចាញ់ទឹក ចាញ់ដី រឺហូបទឹកមិនស្អាត ....

ពិតណាស់ពូ ! ពេទ្យរកឃើញ មេរោគគ្រុនចាញ់នៅក្នុង ឈាមមនុស្ស និងក្រពះមូស !

ប្រាកដ ណាស់ !

មីងពូមានភាពស្លាក់ស្លើរ ...

ចុះធ្វើយ៉ាងណាទៅ ដើម្បីការពារបាន ?

មិនពិបាកទេ គ្រាន់តែសំរាងក្នុង មុងជ្រលក់ថ្នាំ ...

អរគុណ តាំតាំ និងបងស្រី ច្រើនហើយ ។ ពីពេលនេះទៅ ខ្ញុំនឹងដេកក្នុងមុងរហូត ។

ព្រលឹងស្រាវង អ្នកទេវរកមុសបរទេសមកជួបជុំផ្ទះ ឃើញក៏ចេញចំនើរ ។

ជិតដល់ហើយនៅតិ ?

ទើបតែបានពាក់កណ្តាលផ្លូវទេ ... បងស្រី ! បងសប្បាយទេ ជិះរទេះរលាក់បែបនេះ ?

រលាក់បន្តិចមែន ! ប៉ុន្តែសប្បាយ នឹងទេសភាពប្លែកបែបនេះ !

ពុក ... ឈប់រទេះសិន !

មានរឿងអ្វីតិ ? ហ៊ប់ ! អាត្មោត ...

ពុកតិឈប់រទេះ ...

ខ្ញុំដូចជាភ្ញាក់រងា ស្រៀវស្រាញ់ទៀតហើយ ។

ឪពុកតិក៏បញ្ឈប់រទេះ ហើយងាកមករកថ្នាំអោយកូន

ណោះ ! ផឹកថ្នាំនេះបន្តិចទៅ !

ថ្នាំអីហ្នឹងតិ ?

ថ្នាំគ្រុនរបស់ តាចាន់ ។

អ្នកបងប្អូននេះវិញមើល
បន្តិចទៀតបានធូរហើយ !

អរគុណបង !

ឪពុកតំបររទេះទៅមុខទៀត ...

មកដល់ព្រៃធំ ...

តំ ម៉ែចង្វារបន្តិច
ទេ ? ដូចជាស្វាងជាង
មុន ថ្នាំបងពូកែ
ជាងថ្នាំតាចាន់ទៀត !

ម៉ោះ ! ក្លាយាចុះមក !
ដល់ហើយ !

អ្នកបររទេះដោះគោចេញពីនីម រួចទៅ
កាប់អុស បោចវល្លិ
ជាក្រុម។ ...

ចំនែកអ្នកទាំងបីនៅមើលគោ

អើតំ !
ដើមអីក៏ធំ
ម៉្លេះ ?

គឺដើមធ្នង់ ។

អើតំតំ ! មើលសត្វទន្សាយនេះ
ស្អាតគួរអោយស្រលាញ់មែនទែន !

ស្អាតណាស់!
ប៉ុន្តែបងមើល
សត្វសេកនេះវិញ...
វាកំពុងតែស៊ី
ផ្លែឈើ...

ពេលយប់មកដល់ ...
ដាក់អុសអោយច្រើន
មក !

អ្នករកអុស និងបោចវល្លិ នាំគ្នាបំបាក់ភ្លើងកែវរគោ
រួចរៀបចំកន្លែងសំរាក ។

ឮ ! ឮសំរាងលក់
ហើយ រឺនៅ ?

នៅទេ ...

ហេតុអ្វីបានឮមិនសំរាងក្នុងមុង ?
ឮមិនខ្លាចមូស
ខ្លាចអីមូសតូចមួយហ្នឹង! ទេ រឺ ?
ឮដុតភ្លើងហើយ
វាមិនហ៊ានមកជិតទេ!

ប៉ុន្តែពេលឮសំរាងលក់ ភ្លើងក៏រលត់ដែរ ។ ឮមិនអាច
ដឹងថាមូសខំទេ ព្រោះមូសមិនបញ្ចេញសំលេង
ហើយខំក៏មិនឈឺដែរ !

ជួបនឹងអ្នកដទៃ

ពូជីងទេ ! មូសនៅក្នុងព្រៃសាហារជាង
មូសនៅក្នុងស្រុក ពេលវាខំយើង
យើងប្រាកដជាមានជីវី ។

ជីវីអ្វីទៅ ?

គឺជីវីគ្រុនចាញ់ណាវា !

កុំនិយាយលេង ពូមិនជឿទេ !

អ៊ីចឹងពូធ្លាប់ឈឺ រឺទេ ?

ចុះពូឈឺភាគច្រើន
នៅពេលណា ?

ធ្លាប់ដែរ គឺគ្រាន់តែក្តៅរងា
ឈឺក្បាល ហើយល្ងើងមាត់ ...

ពេលត្រលប់មកពីកាប់អុស
ក្នុងព្រៃប្រហែលបួនដប់ថ្ងៃ ។

ហ្ន៎ ! ឃើញទេ !
ពូឈឺមកពីពូសំរាមមិនដាក់មុង ។

ទេ ! មិនអ៊ីចឹងទេ !
គ្រុនបែបនេះ គេថាគ្រុនអ្នកតា
ចាញ់ទឹក ចាញ់ដី ...

ប៉ុន្តែពូត្រូវតែសំរាម
ក្នុងមុងប្រសើរជាង ។

មួយអាទិត្យក្រោយមក ពូសុខស្រាប់តែក្តៅរងា និយាយរឺវាយផ្តេសផ្តាស ...

អ្វីយក្តៅណាស់ ! ងាប់ខ្ញុំឥឡូវហើយ ...

ចេះតែយ៉ាងម៉េចពុកវា ដូចជាបែកញើស
ខ្លាំងម៉្លេះ ?

ខ្ញុំមិនដឹងជាយ៉ាងម៉េចទេនៅក្នុងខ្លួន !

កុំយំពេក
អាអូន !

ប្រាកដជាងងុសមាត់ខុសកជាមួយ
អ្នកតាហើយពេលនៅក្នុងព្រៃ ...

ផឹកថ្នាំតាចាន់នេះ ហើយ
សំរាមទៅ ! បន្តិច
ទៀតចូរហើយ ...

ខ្ញុំទៅអុជចូបបន់ស្រន់
អ្នកតាសិន ។

សូមលោកតាកុំប្រកាន់
ពាក្យសំដីខ្ញុំអី ...

តី តាំតាំ និងអ្នកគ្រូពេទ្យ ទៅសួរសុខទុក្ខពួកសុខី ...

មីងកំពុងធ្វើអី ?
លើកដៃថ្វាយព្រះក្នុងទាំងអស់គ្នា!
មីងបន់ស្រន់អ្នកតាអោយជួយ ពួងង ។

គាត់ឈឺរាងវាយ ... ប្រហែលមកពី ខុសមាត់ខុសកជាមួយអ្នកតាក៏មិនដឹង ...

ឥលូវ ពូយ៉ាងម៉េចហើយ ?

កំពុងក្តៅផង រងាផង និងរាងវាយផង ។

នេះមិនមែនក្តៅធម្មតាទេ ពូមានជំងឺគ្រុនចាញ់ហើយ !

ទេ! មកពីខុសមាត់ ខុសកជាមួយអ្នកតាទេ!

មិនជឿទេ! ប្រាកដជាខុសមាត់ ខុសកជាមួយអ្នកតាហើយ!

មួយសន្ទុះក្រោយមក ពូសុខអន់ក្តៅ ។

ពិតមែនណាពូ ! ព្រោះពេលចូល ព្រៃ ពូសំរាន្តមិនដាក់មុងទេ !

មែនហើយពូ !

ពូពិសាថ្នាំនេះសិនទៅ ពូនឹងបានធូរស្រាលបន្តិចហើយ ចាំទៅមណ្ឌលសុខភាព ។

មីង ជួយហោអ្នកជិតខាងមកជួយយកគាត់ ទៅពេទ្យឥលូវនេះ !

មិនចាំបាច់ទេដឹង ក្នុង មីងបន់ស្រន់អ្នកតាហើយ ។

មីងបន់ក៏បន់ទៅ ប៉ុន្តែត្រូវយកគាត់ទៅ មណ្ឌលសុខភាពជាដាច់ខាត !

មីងយកពូទៅមណ្ឌលកាន់តែឆាប់ គាត់កាន់តែឆាប់ធូរស្បើយ ។

នោះពុកខ្ញុំបររទេះសេះមកហើយ ... ពុកៗឈប់សិន !

ពុសុខជានេះស្បើយ

មានការអីតិ ?

កូននៅមើលប្អូនផង !
ម៉ែទៅជួយមើលពុកឯង !

ព្ង្ងា ! ជួយលើកគាត់ដាក់
រទេះសេះផង !

ចាស ម៉ែ !

តោះព្ង្ង ! ចេញដំនើរទៅ !

បងពេទ្យា !
ចាំខ្ញុំផង ខ្ញុំទៅដែរ !

ឯងចាំទៅជាមួយគ្នា
យើងទៅតាមក្រោយ !

តោះអ៊ីចឹង
នាំគ្នារត់ទៅ !

អាចង្រែនេះ ឯងប្រញាប់
វាប្រញាប់រូតដែរ !

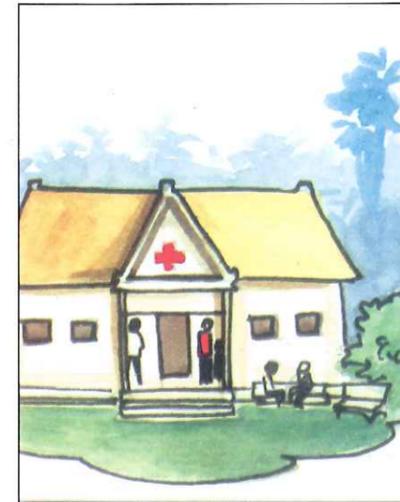
លឿនឡើង
តិ !

១៨

ចាំខ្ញុំបន្តិច ព្រោះខោខ្ញុំ
ចេះតែរូតចុះក្រោម !

តោះស្រួត
ឡើង !

មកដល់មណ្ឌលសុខភាព

មកដល់មណ្ឌលសុខភាព ....

ព្ង្ង ជួយគ្រាហ៍គាត់ចូលមក !

តើគាត់ឈឺអ្វីដែរទេ ?

គាត់មានជំងឺគ្រុនចាញ់ !

អោយគាត់សំរាន្តលើគ្រែនេះចុះ !
ខ្ញុំជួសឈាមគាត់យកទៅពិនិត្យ !

ចាស !
លោកគ្រូពេទ្យ !

១៩

តិ និង តាំតាំមកដល់ក្រោយគេ ...

អ្វីយ !
ហាត់ណាស់ !

អើ ! ម៉េចឯងទាំងពីរនាក់មកយីតម៉្លេះ ?

សុំទោសបង ! ព្រោះខ្ញុំចេះតែរហូត !

ពូសុខ គាត់យ៉ាងម៉េចទៅហើយ ?

ពេទ្យជួសឈាមគាត់ទៅពិនិត្យហើយ ។
បន្តិចទៀតបានលទ្ធផលហើយ ។

មីងដឹងទេ ! ជំងឺគ្រុនចាញ់នេះ
បង្កឡើងដោយមូសដែកគោលញី ។ មីងដូចជាមិនសូវ
ច្បាស់សោះ !

មួយសន្ទុះក្រោយមក លទ្ធផលបង្ហាញថាមានគ្រុនចាញ់មែន ។
ពេទ្យបានអោយផ្ទាំពូសុខពិសាបន្ត ។

ពូសុខភ្ញាក់ ប៉ុន្តែហាក់ដូច
មិនទាន់ស្រួលខ្លួននៅឡើយ ។

ពូភ្ញាក់ហើយ !
ពូបានឮខ្លះទេ ?

ឯងងើបឡើង ហូបបបរក្តៅៗនេះ
បន្តិចទៅ នឹងអាលឆាប់បានទៅផ្ទះ !

ហូបក៏ហូបដែរ !

ពាថ្ងៃក្រោយមក ពូសុខត្រលប់មកផ្ទះវិញ ...

ពួកជា
ហើយរឺនៅ ?

អ្នកជិតខាងមកសួរសុខទុក្ខពូសុខ
បានឮរឿងហើយបង !

យ៉ាងម៉េចហើយ លោកប្អូន ?

ចុះប្អូនឯងឈឺអីទៅ ?

ខ្ញុំឈឺគ្រុនចាញ់ ពេទ្យប្រាប់ខ្ញុំ ។
ប្រហែលដូចក្មួយស្រីពេទ្យបានប្រាប់ថា
មកពីមូសដែកគោលញីខាំ ពេលខ្ញុំ
ចូលព្រៃរកអុសហើយមើលទៅ !

អ៊ីចឹង មូសដែកគោលញីហ្នឹង
ខាំហើយ កើតជំងឺគ្រុនចាញ់
ពិតមែន ?

ពិតមែនហើយលោកអី !

ប្រសិទ្ធិភាពនៃមុខជ្រលក់ថ្មី

ខ្ញុំមិនជឿទេ! ឪឪជាអ្នកធ្វើស្រែ ចិញ្ចឹមជីវិត ម្ចាស់ខាំគាត់ ប៉ុន្តែគាត់មិនដែលឈឺអីផង!

អ៊ីចឹងមែន! ប៉ុន្តែម្ចាស់ខ្លះ ជាភ្នាក់ងារចំលងជំងឺគ្រុនចាញ់ ឯម្ចាស់ខ្លះទៀត មិនមែនជាភ្នាក់ងារ ចំលងជំងឺ គ្រុនចាញ់ទេ!

សំណាញ់ជីងទេ! ម្ចាស់នោះ ហើរមិនលឺសំលេង ខាំក៏ មិនឈឺដែរ ហើយចេញ តែពេលយប់ទេ!

អ៊ីចឹង ធ្វើយ៉ាងណាទៅ ដើម្បីការពារបាន?

ធ្វើម៉េចទៅ ក្លាយ!

ពូត្រូវសំរាន្តក្នុងមុង រឺមុងអង្រឹងជ្រលក់ថ្មី!

ពិតហើយ! ខ្ញុំ និងគ្រួសារខ្ញុំ ក៏ដេកនៅក្នុងមុងដែរ!

អរគុណក្លាយទាំងបីហើយ!

អើ តាំតាំ! ក្លាយស្អាតដល់ហើយ!

ទស្សនាវដ្តីសុខភាពនេះ និយាយពី ជំងឺគ្រុនចាញ់!

និយាយអ៊ីចឹងទេមីង ខ្ញុំស្អាតយូរហើយ...

២២

អ្នកជិតខាងពូសុខមកជុំកុះករនៅផ្ទះរបស់គាត់ ដើម្បីស្តាប់ការពន្យល់របស់អ្នកគ្រូពេទ្យ

មីងពូ អញ្ជើញអង្គុយលើគ្រែនេះមក!

មិនអីទេ អាក្លាយ!

អើ តាំ! ឯងមកឈរក្បែរគ្នាមក!

ឈរជិតក៏បាន

មីងពូធ្លាប់លឺគេនិយាយពី មុងជ្រលក់ថ្មី រឺទេ?

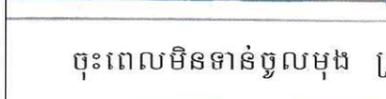
ធ្លាប់លឺដែរ តែនៅភូមិក្បែរព្រៃឯនោះ!

ចុះមុងហ្នឹងមានប្រយោជន៍យ៉ាងណា ដែរ?

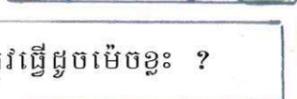
វាអាចការពារជំងឺ គ្រុនចាញ់បាន!

២៣

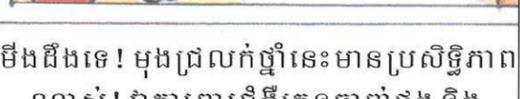
មីងមិនជឿទេ! ព្រោះកូនប្រុស
មីងឧស្សាហ៍ដេកក្នុងមុងដែរ
តែនៅ
តែឈឺ ។

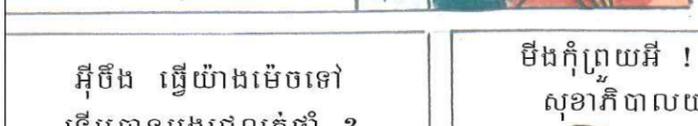
ប៉ុន្តែមីងត្រូវអោយកូន
ដេកក្នុងមុងជានិច្ច
ទាំងនៅក្នុងព្រៃ
ទាំងនៅក្នុងភូមិ ។

អូយ ! គ្រាន់តែនិយាយបានហើយ
ចាំបាច់ជាន់ជើងខ្ញុំអី !
សុំទោស តំ !

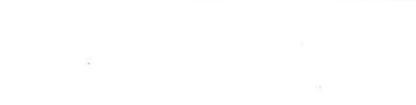
ចុះពេលមិនទាន់ចូលមុង ត្រូវធ្វើដូចម្តេចខ្លះ ?
មីងត្រូវស្លៀកពាក់វែង ជិតៗ
បំពាក់ភ្លើង វីដុតចូបមូស ។

មីងដឹងទេ! មុងជ្រលក់ថ្នាំនេះមានប្រសិទ្ធិភាព
ណាស់! វាការពារជំងឺគ្រុនចាញ់ផង និង
សត្វល្អិតផង!

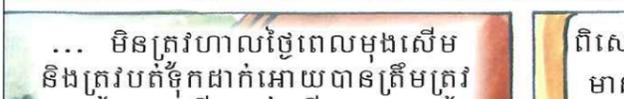
អ៊ីចឹង ធ្វើយ៉ាងម៉េចទៅ
ទើបបានមុងជ្រលក់ថ្នាំ ?

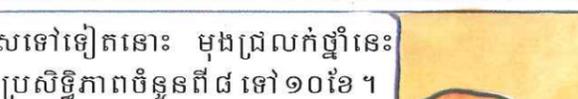
មីងកុំព្រួយអី ! បន្តិចទៀតខាងមន្ទីរ
សុខាភិបាលយកមកចែកហើយ !
ចុះធ្វើដូចម្តេចដើម្បីរក្សាមុងអោយបានល្អ?

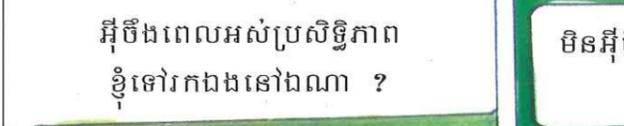
ដើម្បីថែរក្សាមុងជ្រលក់ថ្នាំ ...

... មិនត្រូវបោកនឹងសាច់ពេលមុងជ្រលក់

... មិនត្រូវហាលថ្ងៃពេលមុងសើម
និងត្រូវបត់ទុកដាក់អោយបានត្រឹមត្រូវ
ពេលប្រើប្រាស់ហើយ ។

ពិសេសទៅទៀតនោះ មុងជ្រលក់ថ្នាំនេះ
មានប្រសិទ្ធិភាពចំនួនពី៨ ទៅ ១០ ខែ ។
អស្ចារ្យប៉ុន្មឹងផង
មុងជ្រលក់ថ្នាំ !

អ៊ីចឹងពេលអស់ប្រសិទ្ធិភាព
ខ្ញុំទៅរកឯងនៅឯណា ?

មិនអ៊ីចឹងទេ មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តមានកម្មវិធី
ជ្រលក់មុងសាឡើងវិញអោយ !
អូ ! អ៊ីចឹងទេ !
ខ្ញុំស្មានតែត្រូវទៅរកឯងនៅភ្នំពេញ !

**'TAM TAM, TOM and NAKKROUPETTE'
MALARIA STEERING COMMITTEE MEMBERS**

- H.E. Oum Chenda, Under Secretary of State, Ministry of Women's and Veteran's Affairs
- Dr Mey Bouth Denis, National Co-Director, European Commission - Cambodia Malaria Control Project
- Mr Roberto Garcia, European Co-Director, European Commission - Cambodia Malaria Control Project
- Dr Bou Kheng Thavrin, IEC Department Manager, National Malaria Center
- Ms Ket Kanha, Deputy Chief of Nutrition Office, Ministry of Women's and Veteran's Affairs
- Ms Céline Serriere, Sales Manager, Graphic roots
- Mr Puth Sokmean, Tam Tam Editor in Chief, Graphic roots
- Mr Michael Delens, European Director, PASEC II
- Mr Dy Vanly, Deputy of Technical Office, Ministry of Youth and Education
- Ms Mao Leakhena, Co-Directors Assistant, European Commission - Cambodia Malaria Control Project
- Mr Soeung Makara, Tam Tam Illustrator, Graphic roots
- Mr Am Pheara, Executive Director, Save the Children
- Mr Im Sarun, Project Assistant, Save the Children

We would like to express special thanks to Dr Doung Socheat, Dr Sean Hewitt, Mr Christophe Macquet and his team and Mr Miran Mouk for contributing their expertise, ideas and energy towards this cartoon.

**In collaboration with the Ministry of Health, Ministry of Women's and Veteran's Affairs,
Ministry of Youth and Education, National Malaria Center.**

**With the financial support of the
European Commission - Cambodia Malaria Control Project**

European Commission - Cambodia Malaria Control Project
50A, Street 334, Sangkat Boeung Keng Kang I, Khan Chamkarmorn, P.O. Box 91,
Phnom Penh, Cambodia.
Tel: 855-23-214 214, Fax: 855-23-214 310, E-mail: eucammal@bigpond.com.kh
Regional website: <http://www.mekong-malaria.org>

ការប្រលងគម្របភាព

បន្ទាប់ពីបានអានរឿង **ដំនើរផ្សេងៗរបស់ គាំគាំ តំ និង អ្នកគ្រូពេទ្យ** រហូតដល់ចប់ អ្នកអាចចូលរួមក្នុងការប្រលងគម្របភាពស្តីអំពីជំងឺគ្រុនចាញ់ ដែលអ្នកយល់ឃើញថាបំផុត សំរាប់គំនិតរបស់អ្នកនៅលើក្រដាសដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ហើយឆ្លើយសំណួរទាំង ៨ ផង ។ បន្ទាប់មកអ្នកត្រូវធ្វើរូបភាពដែលបានត្រូវនោះ មកអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមអោយបានមុនថ្ងៃ ទី ៣០ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០២ ហើយកុំភ្លេចសរសេរអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកអោយបានច្បាស់លាស់ ផង ។

សូមផ្ញើររូបភាពរបស់អ្នកមក :

អង្គការសហគមន៍អឺរ៉ុប - កម្មវិធីកំចាត់ជំងឺគ្រុនចាញ់នៅកម្ពុជា
អាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ ៥០ អា, ផ្លូវលេខ ៣៣៤, សង្កាត់បឹងកេងកង ១,
ខ័ណ្ឌចំការមន, ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៩១, រាជធានីភ្នំពេញ, ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
ទូរស័ព្ទលេខ : ៨៥៥-២៣-២១៤ ២១៤ ទូរសារលេខ : ៨៥៥-២៣-២១៤ ៣១០
ទំនាក់ទំនង : កញ្ញា ម៉ៅ លក្ខិណា

អ្នកឈ្នះរង្វាន់ពីលេខ ១ ដល់ ១០ នឹងបានទទួលរង្វាន់ដូចខាងក្រោម :

- រង្វាន់ទី ១ : ដំនើរកំសាន្តមួយសប្តាហ៍ (មធ្យោបាយធ្វើដំនើរ ការស្នាក់នៅ និងការហូបចុក) នៅខេត្តមួយក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អាស្រ័យលើការជ្រើសរើសរបស់អ្នក ។
- រង្វាន់ទី ២ : ម៉ាញេស្កេអ៊ុំមួយ មួយគ្រឿង
- រង្វាន់ទី ៣ : នាឡិកាដៃ មួយគ្រឿង
- រង្វាន់ទី ៤ : ម៉ាញេអ៊ុំមួយ មួយគ្រឿង
- រង្វាន់ទី ៥ ដល់ ១០ : មុងជ្រលក់ថ្នាំចំនួន ១០ - អាវយឺត ២ និងមួក ២ ។
- រង្វាន់ល្ងង់ចិត្តចំនួន ៥០ នាក់ : មុងជ្រលក់ថ្នាំចំនួន ១ - អាវយឺត ១ និងមួក ១ ។

ប្តូររូបភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងជំងឺគ្រុនចាញ់ដោយគំនិតរបស់ប្តូរផ្ទាល់

សំណួរ :

ចូរឃ្លានៗសរសេរឯកសារនៅក្នុងចំណោមមួយដែលឃ្លានយល់ថាត្រឹមត្រូវ (ក្នុងចំណោមទាំង ៤ មានតែមួយគត់ដែលត្រឹមត្រូវ) ។

១. តើប្រជាជននៅស្រុកសំបូតមានមុខរបរអ្វី ?

ក. ធ្វើស្រែចំការ កាប់អុស ចោចវល្លិ	គ. ចោចវល្លិ ធ្វើស្រែចំការ
ខ. កាប់អុស កាប់ឈើ ចោចវល្លិ	ឃ. ចំណើយ ខ និង គ ត្រឹមត្រូវ

២. តើមូលប្រភេទណា ដែលបណ្តាលអោយកើតជំងឺគ្រុនចាញ់ ?

ក. មូសខ្លាញ់	គ. មូសដែកគោល
ខ. មូសកុយលើក	ឃ. មូសដែកគោលញី

៣. ពេលឈឺជំងឺគ្រុនចាញ់ តើមានអ្វីកើតឡើងខ្លះ ?

ក. ក្តៅខ្លួន រងារស្រៀវ	គ. ឈឺពោះ រាគមូល រងារស្រៀវ
ខ. ក្តៅខ្លួន រងារស្រៀវ ឈឺក្បាល	ឃ. រាគមូល ឈឺពោះ ឈឺក្បាល

៤. ទំនាក់ទំនងដែលបណ្តាលអោយមានការចំណងជំងឺគ្រុនចាញ់មាន :

ក. មនុស្សឈឺ មូសដែកគោលញី បរិស្ថាន	គ. មនុស្សឈឺ មូសដែកគោលញី មនុស្សជា
ខ. មូសដែកគោលញី បរិស្ថាន មនុស្សជា	ឃ. ចំណើយ ក និង ខ ត្រឹមត្រូវ

៥. នៅពេលកើតជំងឺគ្រុនចាញ់ តើអ្នកត្រូវទៅណា ?

ក. អុជធ្លប បន់ស្រន់អ្នកតា	គ. ទៅមណ្ឌលសុខភាពណាដែលជិតជាងគេបំផុត
ខ. ទៅទិញថ្នាំ លេបដោយខ្លួនឯង	ឃ. ទៅផ្ទះគ្រូបូរាណ រកថ្នាំបូរាណ

៦. ដើម្បីការពារជំងឺគ្រុនចាញ់ តើអ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច ?

-

៧. ដើម្បីថែរក្សាមុងជ្រលក់ថ្នាំ តើអ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច ?

-

-

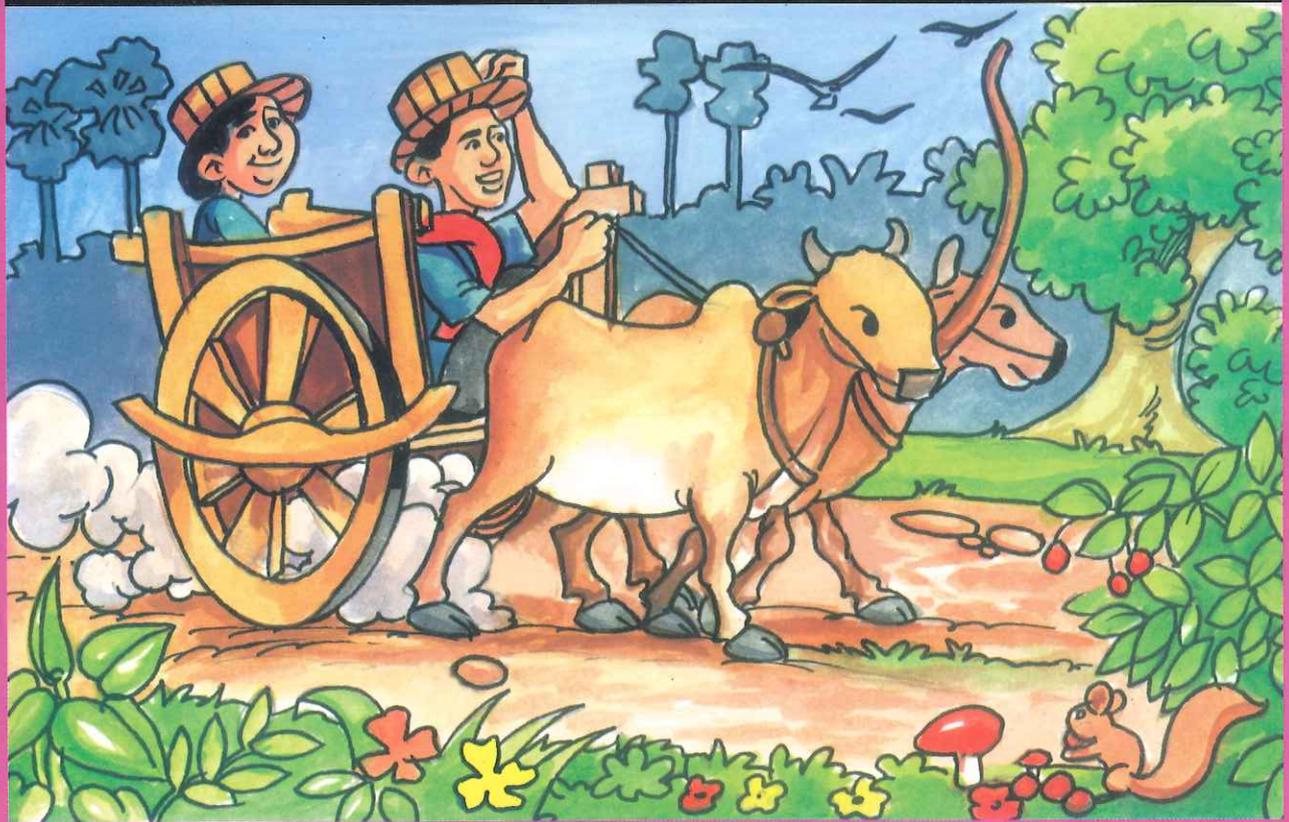
-

៨. តើប្រសិទ្ធភាពមុងជ្រលក់ថ្នាំ មានរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ ប៉ុន្មានខែ ?

-

ចូរសរសេរអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកនៅទីនេះ :

European Commission - Cambodia Malaria Control Project
 # 50A, Street 334, Sangkat Boeung Keng Kang I, Khan Chamkarmorn, P.O. Box 91,
 Phnom Penh, Cambodia.
 Tel: 855-23-214 214, Fax: 855-23-214 310, E-mail: eucammal@bigpond.com.kh
 Regional website: <http://www.mekong-malaria.org>

ចូរចូលរកចំណុចខុសគ្នារវាងរូបទាំងពីរ ១០ ចំណុច